

طراحی ایستگاه کویری

نالیف:

فاطمه پسند

Email : simaye.danesh@yahoo.com

Telegram : [telegram.me/simayedaneshpub](https://t.me/simayedaneshpub)

سرشناسه	: پسند، فاطمه، ۱۳۶۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: طراحی اقامتگاه کویری / تالیف فاطمه پسند.
مشخصات نشر	: تهران: سیمای دانش: آذر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۵ص.
شابک	: 978-600-120-380-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص: ۱۰۳.
موضوع	: کویرها -- ایران
موضوع	: Deserts -- Iran
موضوع	: معماری -- عوامل اقلیمی
موضوع	: Architecture and climate
موضوع	: معماری -- ایران -- عوامل اقلیمی
موضوع	: Architecture and climate -- Iran
موضوع	: معماری -- جنبه‌های زیست محیطی
موضوع	: Architecture -- Environmental aspects
رده‌بندی کنگره	: GB۶۱۸/۷۸/ط۵۴ ۱۳۹۶
رده‌بندی دیوید	: ۵۵۱/۴۱۵
شماره کتابشناسی	: ۴۸۳۵۵۲۵

طراحی اقامتگاه کویری

تألیف:	فاطمه پسند
ناشر:	انتشارات سیمای دانش
ناشر همکار:	انتشارات آذر
نوبت چاپ:	اول/ ۱۳۹۶
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
حروفچینی:	موسسه مهراد
لیتوگرافی:	باختر
چاپخانه:	فرشیوه
صحافی:	روشنک
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۲۰-۳۸۰-۰
قیمت:	۸۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق این اثر برای مولف محفوظ است.

انتشارات سیمای دانش: خیابان انقلاب - ابتدای خیابان ۱۲ فروردین
 پلاک ۳۱۸ - تلفن: ۶۶۴۶۴۷۷۹
 فروشگاه سیمای دانش: ۶۶۴۶۰۵۴۵
 انتشارات آذر: ۶۶۴۶۵۸۳۰
 کتابفروشی عصر دانش: ۶۶۴۹۳۷۰۱
 کتابفروشی پرهام: ۶۶۴۶۸۲۳۵

فهرست

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه مؤلف
۱۳	فصل اول: طبیعت از دیدگاه معماری
۱۴	واژه‌شناسی طبیعت
۱۴	جایگاه طبیعت در صراط ریخ
۱۶	خاستگاه معماری
۱۸	انسان - طبیعت
۱۸	طبیعت - معماری
۱۹	طبیعت در معماری گذشتگان
۲۱	طبیعت در معماری معاصر
۲۲	نظریه پردازان طبیعت
۲۴	مصادیق معماری‌های برخاسته از طبیعت
۳۱	فصل دوم: کویر
۳۲	بخش اول: شناخت طبیعت کویر
۳۲	پیشگفتار
۳۳	کویر
۳۷	مردمان کویر
۳۹	هنرمندان کویر
۴۰	جاذبه‌های کویر

۴۳	بخش دوم: معماری و شهرسازی کویرهای ایران
۴۳	پیشگفتار
۴۴	اصول و مبانی شهرسازی کویری
۴۹	معماری ساختمان‌های کویری
۵۰	مصادیقی از اقامتگاه‌های کویری
۵۵	فصل سوم: مراکز اقامتی
۵۶	بخش اول: صنعت گردشگری
۵۶	شناخت گردشگر
۵۷	پیشینه گردشگری در جهان
۵۸	پیشینه گردشگری در ایران
۵۹	گردشگری از دیدگاه قرآن
۶۰	اثرات گردشگری
۶۱	انواع گردشگری
۶۲	انواع توریست
۶۲	موانع جذب توریست
۶۵	بخش دوم: آشنایی با مراکز اقامتی ایران
۶۵	پیشگفتار
۶۶	تاریخچه مراکز اقامتی (کاروانسراها)
۶۸	دسته‌بندی کاروانسراها بر اساس اقلیم
۶۹	انواع مراکز اقامتی سنتی
۷۰	انواع مراکز اقامتی معاصر
۷۳	بخش سوم: استانداردهای طراحی مراکز اقامتی
۷۳	پیشگفتار

۷۳	اصول کلی طراحی مراکز اقامتی
۷۹	اصول طراحی عرصه عمومی
۸۲	اصول طراحی عرصه خصوصی
۸۵	اصول طراحی عرصه خدماتی
۸۵	اهداف اصلی در طراحی طبقات مهمان
۸۶	درصد زیربنای فضاهای مختلف یک هتل
۸۷	معرفی یک نمونه
۸۹	فصل چهارم: طراحی اقامتگاه کویری
۹۰	پیشگفتار
۹۰	بستر طرح
۹۱	عناصر اربعه و راهکارهای ایجاد آسایش اقلیمی
۹۱	■ خاک
۹۶	■ آب
۹۷	■ آتش
۱۰۰	■ باد
۱۰۱	ارج نهادن به عناصر اربعه در مجموعه
۱۰۳	منابع

مقدمه مؤلف

طبیعت مسکن اصلی و اولیه بشر بوده است، طبیعت و آثار طبیعی در طول تاریخ همیشه منبع الهام خلاقیت‌های انسانیت را گرفته، اما طبیعت به‌عنوان منبع و نیروی ارزنده در خدمت انسان بیش از آنکه به انسان عقل را در برابر کمی و تکنیکی کمک کند، نیاز روحی و احساسی او را برآورده ساخته است. شعر، ادبیات، هنر، فرهنگ و تمدن انسان‌های مختلف در جوامع گوناگون همراه با سنت‌ها و ارزش‌های آنان در طول تاریخ، همیشه طبیعت را به‌عنوان نمادی الهام‌بخش اختیار کرده است. در نتیجه میل به سازگاری با طبیعت از رور کهن در معماری محلی و مردمی رایج و آشکار بوده و معماری نیز به‌عنوان یک علم و به‌مثابه یک هنر در طول تاریخ بشریت منشأ بسیاری از آثار خود را از طبیعت الهام گرفته است. معماران ایرانی نیز از دیرباز به آنتی‌تپه‌ها، رشته و رابطه مسالمت‌آمیز با طبیعت را به‌صورت سنتی حفظ کرده‌اند. معماری همساز با اقلیم از گذشته‌های دور در این سرزمین حضور داشته و احترام به طبیعت را شاید بتوان دلیلی بر استواری و جاودانگی بناهای سنتی دانست.

در نتیجه امروزه تجربه آدمی با طول عمری به قدمت تاریخ، ثابت کرده، که ما انسان‌ها زاده در طبیعت هستیم و آنگاه که مغرورانه از آغوش گرمش خارج شویم، عذاب رستن، جز نابودی نیست، پس لازم است تا همه دست در دست هم دهیم و با احترام به طبیعت این سازبندی بشریت جلوگیری کنیم. زیرا نابودی طبیعت، به معنای نابودی هنر و به بن‌بست رسیدن علم، هنر، نابودی علم و هنر، مساوی با نابودی جغرافیای انسانی می‌باشد.

در کتاب حاضر سعی شده تا با معرفی کویر و طراحی اقامتگاهی در دل کویر شناخت بیشتری نسبت به این بخش ویژه از طبیعت برای انسان حاصل شود.

بخش وسیعی از کشور ایران بر روی کمربند گرم و خشک قرار گرفته و این مسئله باعث شده تا از کویرهای نادری برخوردار باشد که برخی از آن‌ها در تمام دنیا شناخته شده‌اند. مردم این مرزوبوم از دیرباز با توجه به نوع خاص اقلیم این منطقه دست به نوآوری‌هایی زده‌اند تا بتوانند شرایط سخت کویری را برای زندگی مستعد کرده و سالیانی دراز در این وادی خشک سکنی گزینند.

اقامت در کویر و ساخت اقامتگاهی در دل خاک و آتش کویر، جز با درک درست از طبیعت کویر و استفاده به جا از خصوصیات اقلیمی آن امکان پذیر نخواهد بود از این رو به علت اهمیت و حضور نمادین خاک در طبیعت کویر این بار، این عنصر طبیعی را به عنوان معمار در نظر گرفته و دانه های خاک خود به طراحی اجمامی متناسب با ذات طبیعی دانه هایشان پرداختند تا به الگویی مناسب برای طراحی در کویر دست یافته و در نهایت بتوانیم اقامتگاهی با شرایط آسایش اقلیمی مناسب ایجاد کرده که هر ساله پذیرای جمع زیادی از علاقه مندان داخلی و خارجی باشد، که با حضورشان در کویر به شناخت این بخش از طبیعت بکری پرداخته که خداوند در اختیار انسان ها قرار داده است.

تابستان ۱۳۹۶

فاطمه پسند